



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **Mgr. T. B.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Kyselákem, advokátem se sídlem Zahradnická 140, Příbram, proti žalované **Západočeské univerzitě v Plzni**, se sídlem Univerzitní 8, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí rektora Západočeské univerzity v Plzni ze dne 15. 4. 2008, č. j. PR-P-729063/02/08, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 8. 2010, č. j. 57 Ca 67/2009 - 113,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou ze dne 17. 8. 2009 se žalobce domáhal zrušení výše uvedeného rozhodnutí, jímž rektor Západočeské univerzity v Plzni na základě žalobcovy žádosti o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2008 ve věci vyměření poplatku za studium snížil dle § 58 odst. 8 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), žalobci zákonný poplatek za započatých druhých šest měsíců studia přesahujících standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok na 6008 Kč.

[2] Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 30. 9. 2009 (č. l. 21) žalobu odmítl pro opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, řízení o ní však krajský soud zastavil usnesením ze dne 21. 12. 2009 (č. l. 48) pro nezaplacení soudního poplatku dle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

[4] I proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků. Posléze uvedenou žádost krajský soud zamítl usnesením ze dne 4. 6. 2010 (č. l. 81), proti tomuto usnesení žalobce kasační stížnost nepodal. Krajský soud následně dne 16. 7. 2010 (č. l. 105) žalobce vyzval k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost proti usnesení krajského soudu ze dne 21. 12. 2009 (č. l. 48) ve výši 3000 Kč, a to ve lhůtě jednoho týdne od doručení výzvy. Žalobce poté stručným podáním ze dne 26. 7. 2010 znovu požádal o osvobození od soudních poplatků v řízení o předmětné kasační stížnosti, vzhledem k jeho osobním výdělkovým a majetkovým poměrům.

[5] Krajský soud poté v záhlaví označeným usnesením ze dne 5. 8. 2010 (č. l. 113) řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení krajského soudu ze dne 21. 12. 2009 (č. l. 48) zastavil pro nezaplacení soudního poplatku dle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. V odůvodnění krajský soud popsal dosavadní průběh řízení a dále uvedl, že žalobcova žádost o osvobození od soudních poplatků pro řízení o předmětné kasační stížnosti byla zamítnuta usnesením ze dne 4. 6. 2010 (č. l. 81), poté, co byl žalobce opakovaně vyzván k doplnění a doložení svých majetkových poměrů. V tomto usnesení soud dospěl k závěru, že žalobci zbývá měsíčně částka 15 196 Kč, která je dostačující k zaplacení soudního poplatku. Tvrzení o probíhající exekuci žalobce nedoložil. Toto usnesení nabylo právní moci dne 8. 6. 2010. Téhož dne bylo soudu doručeno podání, jímž žalobce evidentně reagoval na výzvu soudu k odstranění nedostatků žádosti o osvobození od soudních poplatků, učinil tak však již opožděně, protože k ní soud nepřihlížel. Žalobce pak proti usnesení o zamítnutí jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků kasační stížnost nepodal. Následně byl vyzván k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost a současně byl poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku. Tato výzva byla zástupci žalobce doručena dne 20. 7. 2010. Konec lhůty k zaplacení soudního poplatku připadl na úterý 27. 7. 2010, žalobce však soudní poplatek neuhradil. Dne 3. 8. 2010 pak byla soudu doručena opětovná a stručná žádost o osvobození od soudních poplatků.

[6] O této druhé žádosti však již krajský soud nerozhodoval, neboť se jednalo o žádost blanketní, obsahující toliko obecný odkaz na žalobcovy osobní, majetkové a výdělkové poměry. Žalobce v této žádosti neuvedl žádné konkrétní okolnosti, na jejichž základě by měl být osvobozen od soudních poplatků, a neuvedl a nedoložil ani žádné nové skutečnosti, které by neuvedl ve své předchozí žádosti a ze kterých by bylo možno usuzovat na podstatnou změnu jeho majetkových poměrů, které byly rozhodné pro rozhodnutí soudu o jeho první žádosti o osvobození od soudních poplatků. Opakovaná žádost by totiž byla relevantní pouze v případě, kdyby žalobce tvrdil a doložil, že došlo k podstatné změně okolností. Žalobci tak individuální osvobození od soudních poplatků nebylo přiznáno. Žalobce přes výzvu a poučení o případných následcích soudní poplatek ve stanovené lhůtě a ani později nezaplatil, protože soud řízení o předmětné kasační stížnosti zastavil.

[7] I v tomto případě podal žalobce (dále též „stěžovatel“) nyní posuzovanou kasační stížnost. Namítl, že splnil všechny tři zákonem stanovené podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech řádně vyplnil a zaslal dne 7. 2. 2010 krajskému soudu. Na výzvu k doplnění žádosti, kterou obdržel dne 18. 5. 2010 reagoval dopisem, v němž navrhl, aby jako důkaz proti němu vedené exekuce byl vyžádán spis Okresního soudu v Příbrami sp. zn. 22 Nc 6563/2008. V příloze pak zaslal další požadované listiny, krajský soud k nim však nepřihlížel. Z tohoto důvodu a také kvůli změně platu žalobce reagoval na výzvu k zaplacení soudního poplatku ze dne 16. 7. 2010 opětovnou žádostí o osvobození od soudních poplatků. Měl za to, že uvedl důkazy o svých dluzech a očekával od krajského soudu nový tiskopis o potvrzení příjmů, neboť první již nebyl aktuální. Krajský soud však k důkazům ve spise nepřihlížel, spis dokazující vedení exekuce si nevyžádal a místo projednání žádosti o osvobození od soudních poplatků řízení zastavil. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu ze dne 5. 8. 2010 (č. l. 113) zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštním zákonem je v daném případě zákon o soudních poplatcích, podle jehož § 9 odst. 1 nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

[10] V daném případě žalobce současně s podáním kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu ze dne 21. 12. 2009 (č. l. 48) požádal o osvobození od soudních poplatků. V návaznosti na tuto žádost krajský soud usnesením ze dne 18. 1. 2010 (č. l. 56) vyzval žalobce, aby ve lhůtě dvou týdnů soudu předložil pravdivě vyplněný formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“ a ke svým tvrzením doložil důkazy. K této výzvě krajský soud dne 9. 2. 2010 obdržel podání, v němž žalobce jako důkaz proti němu prováděné exekuce označil spis Okresního soudu v Příbrami sp. zn. 22 Nc 6536/2008. Přílohou tohoto podání žalobce učinil vyplněný formulář o majetkových poměrech. Krajský soud poté přípisem ze dne 14. 5. 2010 (č. l. 78) žalobci sdělil, že jeho dosavadní tvrzení o jeho majetkových poměrech jsou neúplná a v zásadě nedoložená a vyzval ho, aby ve lhůtě deseti dnů doplnil žádost o osvobození od soudních poplatků o veškeré jeho průměrné měsíční výdaje v konkretizované podobě, o upřesněním tvrzených dluhů (z čeho vznikly, okolnosti jejich splácení) a o výši aktivních zůstatků na bankovních a jiných účtech. Současně ho pak vyzval též k doložení souvisejících důkazů a poučil ho, že nebude-li výzvě včas vyhověno, soud o žádosti o osvobození od soudních poplatků rozhodne podle dosavadního obsahu spisu. Výzva byla žalobci doručena dne 18. 5. 2010.

[11] Usnesením ze dne 4. 6. 2010 (č. l. 81), tedy týden po marném uplynutí stanovené lhůty, krajský soud žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 8. 6. 2010. Téhož dne krajský soud obdržel podání ze dne 7. 6. 2010, jímž žalobce reagoval na výzvu krajského soudu ze dne 14. 5. 2010. Odkázal v něm na doložené Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, jakož i na

zmiňovaný spis Okresního soudu v Příbrami. K podání pak přiložil kopie výpisů z bankovních účtů a výzev k úhradě dluhů. Dne 23. 6. 2010 krajský soud obdržel nepodepsanou kopii žalobcova podání, doručeného soudu již dříve (dne 9. 2. 2010 – viz výše). Proti usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků však žalobce kasační stížnost nepodal. Na následnou výzvu ze dne 16. 7. 2010 (č. l. 105) k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve lhůtě jednoho týdne pak žalobce nereagoval zaplacením soudního poplatku, nýbrž, po marném uplynutí stanovené lhůty (dnem 27. 7. 2010), pouze opakovanou blanketní žádostí o osvobození od soudních poplatků ze dne 26. 7. 2010, doručenou krajskému soudu dne 3. 8. 2010. Krajský soud poté dne 5. 8. 2010 vydal nyní přezkoumávané usnesení o zastavení řízení (č. l. 113).

[12] V kasační stížnosti žalobce činí sporným postup krajského soudu ohledně jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků. K tomu je však nutno uvést, že krajský soud dne 16. 7. 2010, tedy v okamžiku, kdy vyzýval žalobce k zaplacení soudního poplatku, vycházel ze skutečnosti, že žalobcova žádost o osvobození od soudních poplatků byla zamítnuta. Na výzvu k zaplacení soudního poplatku pak žalobce reagoval opakovanou žádostí o osvobození od soudních poplatků doručenou soud dne 3. 8. 2010, v níž však pouze uvedl: „*Vzhledem ke svým osobním výdělkovým a majetkovým poměrům, žádám o osvobození od soudních poplatků.*“ Za těchto okolností Nejvyšší správní soud považuje za správný postup krajského soudu, který o této nové žádosti stěžovatele nerozhodoval. Žalobce v této opakované žádosti neuvedl a nedoložil nic, co by naznačovalo změnu skutečností, které byly určující pro rozhodnutí o jeho první žádosti o osvobození od soudních poplatků. Ani v předmětné kasační stížnosti pak žalobce neuváděl žádné nové skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že od doby rozhodnutí o jeho první žádosti došlo k podstatné změně jeho majetkových poměrů, stěžovatel v zásadě polemizoval se závěry krajského soudu uvedenými v usnesení (ze dne 4. 6. 2010, č. l. 81) ohledně jeho první žádosti o osvobození od soudních poplatků.

[13] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. je k doložení nedostatku prostředků jednoznačně povinen účastník řízení, který se domáhá osvobození od soudních poplatků. V této souvislosti je nutno z výše konstatovaných skutkových okolností zdůraznit, že to byl zejména sám žalobce, který v rozporu se zásadou *vigilantibus iura* (nechť si každý střeží svá práva) na výzvy soudu k doplnění žádosti o osvobození od soudních poplatků a k předložení příslušných důkazních prostředků reagoval vesměs opožděně či nedostatečně.

[14] Jiná by však byla situace v případě, pokud by stěžovatel doložil (či v první fázi alespoň výslovně zmínil) podstatnou změnu skutečností, jež byly z hlediska posouzení jeho první žádosti a tudíž i z hlediska zákonných podmínek pro osvobození od soudních poplatků rozhodující, v takovém případě by krajský soud měl povinnost o takové nové žádosti rozhodnout a v případě, že by jí nevyhověl, měl by povinnost vyčkat, zda bude proti jeho rozhodnutí podána kasační stížnost a v případě jejího podání vyčkat rovněž rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o takové kasační stížnosti (srov. k tomu obdobně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2006, č. j. 4 Ads 55/2005 - 114, či ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007 - 150; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Taková situace ale v daném případě nenastala.

[15] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky žalobce nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu